

2022-09-21

Dnr: 2022/7483

Finansdepartementet

Yttrande över Remiss av Boverkets rapport (2021:27) Översikts- och regionplan i en digital miljö

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över remissen ”Boverkets rapport (2021:27) Översikts- och regionplan i en digital miljö”.

I samband med framtagandet av yttrandet har Östergötlands kommuner haft möjlighet att lämna inspel till yttrandet.

Bakgrund

Boverket har av regeringen fått i uppdrag att fortsatt verka för en effektiv och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen i en digital miljö, ”Uppdrag om lösningar som främjar en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) i en digital miljö.” Rapporten avser den del av uppdraget som gäller hur översiktsplaner och regionplaner bör utformas i en digital miljö för att möjliggöra en effektiv samhällsplaneringsprocess och bidra till en god, säker och hållbar livsmiljö. I uppdraget ingår att lämna förslag till nödvändiga författningsändringar.

Boverket föreslår en ändring i 2 kap. 5 a § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. Ändringen innebär att motsvarande regler som gäller för detaljplan och planbeskrivning även kommer att omfatta översiktsplaner och regionplaner som påbörjas efter den 31 december 2026.

Utgångspunkten för Boverkets resonemang är att översiktsplanen och regionplanen i sin helhet ska kunna överföras, behandlas och återges digitalt i original. Detta förutsätter också att det finns gemensamma standarder för långtidsbevarande av de digitala planerna.

Synpunkter

Region Östergötland har inte ett formellt regionplaneuppdrag. Region Östergötland arbetar med regional rumslig planering inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret, bland annat genom att i samverkan med länets kommuner ta fram en rumslig strategi för Östergötland. En rumslig strategi för att konkretisera de rumsliga aspekterna i den regionala *Utvecklingsstrategi för Östergötland*, antagen hösten 2021.

Region Östergötland är medveten om att en standardisering och enhetliga planer i vissa avseende underlättar sådant som kommunikativa aspekten och

2022-09-21

Dnr: 2022/7483

igenkänningsfaktor, eller sökbarhet och möjlighet att återvända data. Samtidigt ser Region Östergötland en stor risk med att standardisering och föreskrivna modeller leder till att de strategiska aspekterna, som ställningstaganden och inriktningar, går förlorade när sådana tvingas in i en förutbestämd mall så som översiktsplanmodell eller en regionplane-modell. Boverket bör ytterligare studera vilken data som de bedömer behöva standardiseras och struktureras upp, och varför.

Region Östergötlands arbete med rumslig planering på strategisk nivå bygger på möjligheten med att utifrån regionala, och de kommunala, kontexten i samverkan med kommunerna arbeta fram ett manér som lämpar sig för Östergötland. Att på förhand utgå från en modell ser Region Östergötland riskerar bli hämmande för ett sådant arbete.

Region Östergötland vill för det fortsatta arbetet som Boverket gör, betona vikten av att för regionplaner börja från grunden med vilka behoven är och vilka möjligheter som ges. Det är inte nödvändigtvis så att modeller som passar för ett översiktsplanemanér lämpar sig för en regional planering. Vid standardisering av databasmodellerna måste dessa vara öppna i den bemärkelsen att den innehåller få generella klasser, men med möjligheten till egna förtydliganden eller underklasser. Vidare behöver lagringsstrukturen ha en logisk uppbyggnad. Region Östergötland ser också en risk med att styra upp texter och att dessa kopplas geografiskt för att planerna ska vara giltiga. Varje formaliakrav av sådan art riskerar att leda till att planerna inte får laga kraft på grund av saknad information eller felaktiga kopplingar mellan text och karta.

Julie Tran
Trafik- och samhällsplaneringsnämndens ordförande

Richard Widén
Regionutvecklingsdirektör